

ȘCOALA

VREME

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR
DIN JUD. ARAD

CUPRINSUL:

Ion Blăgăilă: Educația prin artă.

Pedagogie:

Marin Biciulescu: Organizarea cursurilor
de vară pentru învățători.

Psihologie aplicată:

P. Șerban: Descifrarea unei gravuri.

Discuții:

S. Francisc: Scrisul curent drept.

Diverse:

L. Igrășan: Raportul Secretarului Comite-
tului școlar județean către adunarea
generală a. c.

Cărți și reviste:

V. Păcală: Monografia Satului Rășinariu.

G. G. Antonescu: Educație și Cultură
ed. III. (Ion Blăgăilă).

Grig. Tăbăcaru: Pedagogia experimen-
tală (Fl. Stănică).

Informațiuni.

Oficiale.

Poșta Redacției.

Ediție în colaborare
Raionul Arad

ARAD
ANUL VIII.
Nr. 5.
MAI 1937

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, inv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător

**Manuscrisele nu se mai înapoiază
Anunțuri și reclame se primesc după
învoială.**

**Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recenzat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa învățătorilor).**

**Corespondența privitoare la admi-
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimit
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuțiu,
Arad, str. Eminescu 43.**

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ION BLAGĂILA.

„Școala Vremii”

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL VIII.

Arad, Maiu 1937

Nr. 5

Educația prin artă ¹⁾

de ION BLAGĂILA

*I*n practică, educația însăși este o artă.

Educatorul, întocmai ca oricare artist, are în față un material brut, pe care trebuie să-l modeleze și să-l prelucreze, pentru un scop oarecare. Și asemănător unui pictor de pildă, care trebuie să aibă în vedere metodele de lucrarea unui tablou, așa educatorul trebuie să cunoască și să păzească metodele unei bune educațiuni. Mai ales că educatorul, spre deosebire de pictor, lucrează cu un material în entitate, cu suflet cum îi spunem, așa că, atunci când el a greșit vreo nuanțare în coloratura lui, a distrus totul și chiar mai mult, a distrus nu o pânză ieftină, care imediat poate fi înlocuită, ci un spirit, care greu mai poate fi readus, spre folos.

Deaci necesitatea, ca educatorul să aibă vădite calități de artist, de îndemnare psihică, de vocațiune, talent, dar, aptitudine specifică sau cum dorim a o numi.

În consecință, nici lucrarea lui, care în adevăratul ei termen, nu e decât o înrăurire, nu e altceva, decât o artă, care a luat numele de educație.

Dealtfel toți filozofii, pedagogii și cu un cuvânt oamenii de știință, au conchis la aceea, că educația este o artă, adecă este arta de a educa. Deci, putem vedea că educația se cuprinde în artă și vice-versa, fiindcă arta este totodată și un fruct al educațiunii. Prin mijloacele de educație noi căpătăm și cunoștințe, care condiționează și

1) Conferință ținută la Palatul Cultural din Arad, în ziua de 17. I. 1937, în cadrul expoziției de artă, a grupării «Pro-Arte» din Arad.

perfecționează educația. Așa că învățământul public, sau autodidacticismul, este unul dintre cele mai însemnate mijloace educative.

Or, arta știm că este aplicarea cunoștințelor noastre («pentru a putea trebuie să ști» spune Comte și V. Conta») la realizarea unei concepții.

Iată deci, cum aceste două noțiuni: educație și artă, se condiționează una pe alta.

Aceste am ținut să le specific, pentruca să nu se creadă că subordonez noțiunile sau caut ca oricare profesionist, să supraordonez calitățile particulare profesiunii.

În adevăr fiecare concepție, a suferit fluctuații. Însă în evoluția lor toate tind spre impecabilitate.

Desăvârșirea lor, însă nu depinde numai de ele înșile, adică de evoluția lor în sine, ci de evoluția sau progresul legilor generale în care trăiește autorul și se naște opera sau cum am spune din trecerea lor dela o lume de relațiuni omogene la regulii eterogene, care să îmbrățișeze un tot, o complexitate de reguli particulare, însă totodată și universale.

Faptul acesta s'a întâmplat și cu arta.

În spiritul ei primar, arta era departe de a fi liberă. «Pentru primitiv arta era o funcțiune necesară în practica vieții.» Așa că arta primitivă nu era altceva, decât o artă mecanică, sau tehnică, caracterul ei fiind utilitar, fondul instinctiv, prezentând o tehnică mistică pentru sufletul primitivului, o ceremonie religioasă și o industrie rudimentară. Pentru aceea, arta primitivă e la antipodul celei civilizate. Tehnica pentru primitiv este un efect al intuiției naturale și nu a unei intuiții interne, condiționată de cugetare sau de reflexie.

În sufletul unui primitiv «cauzalitatea mecanică există în stare latentă... însă nu provoacă nici un interes, nici o emoție, singura cauzalitatea mistică e simțită și trăită» (R. Lenoir).

De aceea putem concluda, că arta primitivă nu prezenta produsul unei funcțiuni sufletești, fantazie sau imaginație creatoare, ci sensibilitatea tipului necivilizat. Ea era realistă, era »expresia plastică a celor mai sacre reprezentări colective, după cum anumite mituri constituiesc expresia lor poetică» (L. Lévy—Bruhl.) Dealtfel și tehnica, subiectul, imaginile și reprezentarea artistică sunt în funcție de mediu, la primitiv. Însă exercițiul acestei arte primitive, a avut înrăurire asupra psihicului primitivilor, cari prin evoluția mentalității primitive și emanciparea lor, precum și prin influența indirectă a factorului

mistic religios, au trecut din stadiul intuiției și mentalității practice și instinctive, la forma inspirației și a mobilelor creatoare în artă. Iată cum se efectue prima formă a educației prin artă. Însă aceasta era un fapt natural, cu norme ancestrale.

Se schimbă însă lucrurile când vom vorbi de arta civilizată. Dela starea ei primitivă, la simbolism, arta a trecut odată cu fixarea unui scop.

Scopul ei fu fixat de filosofi, în realizarea frumosului și pentru că frumosul rezidă în idee, artei i se imprimă caracterul de idealistă. Și dacă arta dă intuiția ideii, atunci în conștiință sentimentul estetic, trebuie simțit, ca ceva deosebit de celelalte sentimente sau funcțiuni. Platon compară »admirația frumosului« cu delirul, prin care sufletul se confundă cu însuși obiectul privit. Iată cum influențează arta asupra sufletului și cum se efectuează educația prin artă, dovedită prin act psihologic. Faptul evidențiat de întemeietorul esteticeii, a fost susținut și întărit de toți marii filosofi în sistemele lor, cum a fost Kant, Schopenhauer, Spencer etc.

Plotin (un alt filosof, adept a lui Platon) a dus mai departe considerațiunile esteticeii și a adâncit scopul artelor, adăugând rolul sufletului creator în artă. Nuanța aceasta psihologică, ne dovedeste îndeajuns cauza pentru care pledăm. El spune că totdeauna, obiectul ca să redea frumosul, trebuie să îmbrace o formă inteligibilă și că ceace definește un obiect ca artă este frumosul formei, nu esența. Exemplu îl putem avea în două bucăți de marmură. Dacă una e șlefuită, necondiționat se prezintă mai frumoasă decât cealaltă, care a rămas în starea ei, cum s'a rupt din carieră, deși ele au aceeași esență. Iată cum virtutea formei, preface un obiect în artă. Iată cum prin participarea lor la o rațiune, devin frumoase.

Plotin merge mai departe și spune că nu numai o statuie sau tablou admirăm ci și o faptă nobilă, de sacrificiu, sau o mare inteligență. Astfel »frumosul« se confundă cu »binele«, pe când »urâtul« se amestecă cu josnicia morală. Inclinarea spre faptele bune, aduce admirația estetică și deci, virtuțile sunt întărite prin frumos, iar aplecarea omului spre lucruri urâte îl coboară pe cea mai josnică treaptă a omnirii, întărindu-l în vicii și slăbiciuni sufletești. Mai evidentă educație prin artă, parcă nici nu s'ar putea aduce.

Obiectele de artă deșteaptă în sufletul nostru emoții plăcute. Aceste emoții în legătură cu reprezentările și răscolirea gândirii noastre, fac ca sufletul nostru să vibreze și să simtă reconfortări sau ridicări dea-

supra efemerului, făcând posibilă o ridicare metafizică a omului. Plotin compară această relevație, cu un entuziasm sfânt, isvorât dintr'o emoție, în care omul simte cum moare din el încet încet toată nimicnicia și neputința vieții lui materiale și se înalță spre viața lui eternă, spre perfecțiunea perfecțiunilor, spre Dumnezeu lui.

Faptul real ni-l dovedesc artiștii, cari disprețuiesc nimicurile vieții zilnice și se ridică deasupra prezentului.

Muzicantul se transportă și te transportă pe acorduri de sunete într'o lume superioară, filozoful care privește cu seninătate perindarea lucrurilor în eternitatea infinitului și timpului, amantul care admiră trăsăturile corpului femeii și iubește fără prihană, pictorul, sculptorul, etc., toți și fiecare în parte sunt artiști. Fiindcă toți simt în ei dulcele fior al contemplării estetice și au îndeplinit condiția emoției artistice, anume: au visat o lume superioară aceleia în care trăiesc. Iată de ce emoția estetică duce la formarea sentimentelor nobile, sentimentelor superioare, care fac din simplul om, o personalitate, care e ultimul scop al educației. În concluzie, Plotin ne spune că ideea trece din mintea artistului în piatră, în lemn, în colorit, sau sunete și după cum trebuie ca să existe un spirit care să reprezinte ideea, tot astfel emoția estetică în sine, e un produs al colaborării energiei psihice a omului cu realitatea sensibilă. Iar noi adăugăm oă, după cum ideile artiștilor se fixează și trec într'un lemn sau pe o pânză, așa din acele obiecte de artă se refrâng, sau mai precis se reîntorc în sufletul privitorilor, pe care-l înobilează și-l desăvârșesc. Iată încă o dovadă de educație prin artă.

Mai servim câteva dovezi psihologice. D. T. Vianu, în «Estetica» Dsale spune: «Incântarea pe care o resimțim în fața unei opere artistice se întregește cu admirația pentru facultățile artistului și uneori cu iubire pentru sufletul lui».

Nici nu se poate o dovadă mai bună de îndeplinirea dorinții divine de-a înobila omul cu iubirea de aproapele, cu sentimentul altruismului. Pentru că o operă de artă este un popas al frumosului într'o lume urâtă și indiferentă. Prin funcțiunea ei, sufletul omului se întregește, printr'un exercițiu și o activitate, care îi lipsește restului lumii. Deasemenea prin frumos se deșteaptă interesul, bucuria, puteri noi de cuprindere sufletească, învioreare și în fine esteticul sau «frumusețea este făgăduința fericirii» spunea Stendhal.

Pe aceste fundamente psihologice și filosofice bazată expunerea educației prin artă, cred că-și capătă destulă putere de afirmare și un postulat asigurat.

Pentru întărirea afirmației educației prin artă ca dovadă de proces psihologic, mai reaminesc reacțiunea sufletului în fața lucrurilor de artă. Spre exemplu: când ochiul prinde în senzație un trandafir frumos sau un alt fenomen al naturii, nervii de senzație ducând știrea la creier, aci se naște o relațiune și totodată o reacțiune psihică ce duce la contemplare sau acțiune. Totdeauna reacțiunea în fața frumosului dă naștere la scopuri înalte și la acțiuni alese. În asemenea împrejurări mobilul sufletului este sentimentul superior, care poate ridica pe om nu numai la o simplă admirație, ci mai mult fiind seamă de contemplare, omul de cele mai multe ori admiră și puterea care face să strălucească în lumea aceasta o astfel de frumusețe, trecând astfel sufletul lui la o revelație înaltă, în procesul psihic iscat în urma unei excitații nervoase de artă pogorându-se duhul lui Dumnezeu, adecă omul apropiindu-se de Divinitate, care este finalitatea gândirii și a idealului, urmărit și de educație. Nu mai puțin reacțiune avem în fața unui tablou de pictură sau alt lucru executat artistic. Dealtfel noi știm că unii poeți în operele lor se inspiră direct din tablouri.

Nu trebuie să trecem cu vedere nici faptul, că de mulțori unii comandanți se îmbărbătează în fața tablourilor istorice, așa că nu mai văd pericolul, atunci când în cale le iese dușmanul, reușind victorii în bătălii grele.

Găsesc potrivit să vorbesc aci despre sugestia prin artă, un mijloc bun de educație.

Spre pildă țărani în lucrurile lor se folosesc mult de artă. Se știe că înainte de a se inventa mașinile agricole în special cele de secerat, țărani întrebuințau secera la grâu. Seceratul însă e cea mai grea muncă la țară. Tot timpul secerătorul trebuie să fie aplecat. Și pentru că această muncă să li se pară mai puțin grea, țărani pleacă cu seceră noui pe care sunt pirogravate tot felul de modele, spre a le face atrăgătoare, plăcute și astfel prin modalitatea aceasta, munca anevoioasă să fie înțefită cu dragoste în sufletul țaranului, pe lângă bogăția ei de grâu greu și valos. Tot la această muncă, lucrătorii petrec toată ziua cântând, spre a uita greul muncii și durerea șalelor, spun ei. Iată cum arta sugestionează și educă înspre bine omul.

Aș mai putea vorbi despre «muncitorii și arta», care ei însăși sunt un produs al artei. Un strungar sau lăcătuș, sculptor, etc., dacă n'ar fi oameni de artă, ar fi muritori de foame. Dar dacă cineva a stat de vorbă cu acești muncitori a putut observa că au însușiri specifice, ei prin munca lor își înobiliează sufletul și modelele ce le fac

sunt după cum le dictează structura lor psihică. Vorbeam odată cu un om cult, tâmplar, patron al unei case de mobilier, care îmi preciza la recomandarea mobilei, ca să mă uit și la aceea, că ce suflet a pus în execuția respectivă, lucrătorul. Avea mobilă, ca o adevărată artă. Iată deci, cum arta înrâurează asupra omului și viceversa, cum omul face arta.

Dar, arta ne dă o bogăție sufletească, așa că ea se adresează sufletului în întregime, netezând și caracterul omului. Astfel o scriere frumoasă și ordonată, arată pe omul de caracter, pe omul în care te poți încrede. Faptul acesta a făcut să se prevadă scrierea caligrafică în școală, care odată cu scrisul estetic, urmărește efectuarea și desăvârșirea educației individului.

La toate cele de sus, mai adaug bogăția imaginației și educația ei prin artă, precum și câteva considerente pedagogice.

Propriu zis, voi enumera, prin ce mijloace se poate face o educație prin artă.

Nu cred să fie vreunul dintre noi strein de acele tablouri cu »Scufița roșie« etc. care ne servesc spre a enara copiilor atâtea și atâtea povești și basme. Acele ne servesc după cum bine vedeți educației. Ele sunt produsul artistic al unuia dintre mănuiitorii penelului.

Tablourile aceastea servesc copiilor, celelalte cu peisagii și picturi în ulei precum și busturile, formează tot atâtea povești și spun tot atâtea lucruri frumoase, însă nu copiilor, ci adulților.

În fața lor, sufletul se umple de simțiri rare, care se transformă în emoții, pe urmă în sentimente superioare, care sunt determinantele, în legătură cu voința, în formarea caracterelor și personalităților.

Unde mai punem muzica, teatrul, poeziile și în fine filmele colorate, ultima creație în arta cinematografică, care atrag, care îndulcesc, care înobilează și sădesc în psihicul omului esteticul, care face să fie pururea primăvară în sufletul lui.

Aceasta este educația superioară prin artă, care face ca totdeauna omul să fie mulțumit și fericit în viață.

Ion Blăgăiță

Bibliografie

»Scurt tratat de biometrie« lucrarea d. Dr. Renè Ledent și L. Wellens, a fost tradusă și a apărut sub semnătura d. V. Nicolaescu, profesor, Dș. E. Nicolaescu și G. Mărgulescu. Este o lucrare importantă pe care o vom recenza în numărul viitor al revistei.

PEDAGOGIEOrganizarea cursurilor de vară
pentru învățători

Azi când oficialitatea încă nu sesizează problemele arzătoare ale școlii românești și când se cere mai mult ca oricând o cultură superioară pentru învățători, nimeni nu mai poate contesta rostul și importanța inițiativei Asociațiilor de învățători pentru organizarea cursurilor de vară. Discuția deci se poate îndrepta numai în ce privește **organizarea**, — toate eforturile îndreptându-se către o cât mai bună și temeinică organizare, cu cel mai mare profit pentru auditori și învățământ.

Însă o bună și temeinică organizare nu se poate concepe fără cercetarea nevoilor și lipsurilor urgente ale școlii și învățământului. Numai cunoașterea acestor lipsuri și nevoi va putea determina planul de lucru, conținutul de idei și activități ce trebuie să cuprindă organizarea acestor cursuri.

Toți pedagogii noștri, ca și mulți profesori de pedagogie, susțin că școala primară românească, sprijinindu-se pe disciplina autoritară și pe memorizarea unor lecții din cărți, este rutinară, tradițională, că nu mai corespunde vremurilor noi, că și-a trăit traiul, drin pricina rezultatelor nesatisfăcătoare ce da și că noile curente și metode pedagogice plutesc în aer, numai sub formă de idei și teorii generale, fără nici o aplicare practică.

Se zice deasemene că mulți învățători, din cauza acestei slabe pregătiri în școala normală, nu au o cultură generală accentuată și bine sistematizată, că nau personlitate și simț critic, și că nu pot face față cerințelor școlare, prescrise de lege, regulamente, programe. Proba evidentă ar fi dezastrul dela examenele de definitivat și înaintare.

Dacă este așa, — și avem multe indicii de adevărul acestor. informațiuni, — organizarea cursurilor de vară ar trebui să cuprindă:

1). *Conferințe însoțite de demonstrațiuni practice asupra noilor idei și metode pedagogice, cu scopul ca învățătorul, convins de eficacitatea acestora, reintors în clasa sa, dacă nu-și poate schimba definitiv metodele de lucru, cel puțin să le îmbunătățească. Oare n'a sosit și la noi momentul de a vorbi de *progresul practicei școlare*, în vederea unui mai bun randament, pentru ca *copilul, centrul școlii, și cu el generațiile viitoare ale neamului, să ajungă cât mai bine pregătite pentru viață, cât mai conștiente de rostul lor în societate și stat?**

Aceste conferințe, însoțite de demonstrațiuni practice se vor referi la predarea în concordanță cu ideile noi pedagogice, a tuturor obiectelor de învățământ, care cer azi mai multe ca oricând o modificare de metodă, spre a transforma munca plictisitoare a clasei în muncă plăcută, și pentru dascăl și pentru elev. Numai astfel se vor soluționa atâtea probleme agasante ale școlii de azi, ce le ridică disciplina, ocupațiile practice, codașii și repenții clasei, soluționate de mult în școlile străine.

Întâiu ar trebui să se atace predarea rutinară a obiectelor de învățământ, neglijate cu totul azi, cum este *desenul, scrierea, intuiția, geografia*, cl. II-a ca mai târziu să vină rândul celorlalte. Se vor discuta programele actuale de învățământ, în partea lor principală și aplicativă, metodele actuale, metodele noi, foloasele acestora, sprijinite pe demonstrațiuni practice convingătoare

Acı nu mă refer la unele metode noi, de pedagogie mondială, ce trebuiesc experimentate la noi, ca la anumite metode de lucru, asupra cărora s'au făcut suficiente experiențe în școala noastră, cari trebuiesc generalizate în toată țara.

Nu se va ataca într'o vară decât cel mult unul sau două obiecte de învățământ însă tratate complect spre o edificare deplină. Numai în acest chip se vor familiariza cei interesați cu aplicarea nouilor metode în clasă și ghiața, frontul nouilor metode vor fi sparte. De sigur va urma apoi un puternic și laudabil curent sănătos de interes, cercetare, experimentare, în păturile de bază ale învățământului.

2. În al doilea rând, trebuiesc ținute *conferințe (lecții) asupra unor subiecte de cultură generală* cu folos în viața învățătorului și a omului. În acest cadru nu vor intra subiecte de cultură generală pedagogică profesională, întrucât dacă primul punct va fi satisfăcut, chiar numai în parte, prin studiul câtorva probleme de ordin practic în lumina nouilor idei, și teorii pedagogice, credem că alte conferințe teoretice asupra pedagogiei nu au nici un rost.

Prin conferințe (lecție) de cultură generală cu folos practic, înțelegem tratarea unor subiecte simple, în legătură cu literatura, istoria, științele și artele, din cari nu trebuie să lipsească activitățile zilei. Variația acestor subiecte ar satisface setea de cunoștință în atâtea domenii de viață, necercetate și necunoscute, și ar da un impuls către cercetarea personală, ce ar trebui s'o aibă și învățătorul, nu numai s'o pretindă dela elev. Ele nu vor avea scopul de a da auditorilor cunoștințe pentru memorizat, în vederea examenelor, ci rostul de a le largi orizontul de gândire și de a le insufla necesitatea unei munci și judecăți proprii, unui spirit critic și de inițiativă,

ce este de dorit să le aibă fiecare om, ca să poată lupta cu nevoile vieții. Cu atât mai mult s'ar cere învățătorului, care mai are de luptat cu programele și cu alte nevoi ale școlii. Se vor sugera exemple, și metode de lucru, pentruca învățătorul singur să aibă tendința de perfecționare, printr'o muncă personală. De altfel conferențiarul nici nu pot spune tot și cel din urmă cuvânt privitor la un subiect. Rămâne ca apoi tot învățătorul să-și completeze să-și sistematizeze cunoștințele căpătate.

Cine va fiine aceste conferințe și cursuri? Dată fiind această organizare se impune dela început selecția conferențiarilor. Selecția lor este posibilă, întrucât Asociațiile de învățători n'au obligațiuni de ordin politic ori alte îndatoriri față de nimeni, Subiectele sau cadrul lor trebuiesc precizate la început și tratarea cunoscută înainte de ținerea lor, pentru o unitate de idei și de acțiune. Nimic care să bată apa în piuă. Maturitatea auditorului nu trebuie pierdută din vedere.

Pentru primul ciclu de conferințe vor fi invitați numai dascăli, pe cari i-au preocupat ideile și metodele noi de educație și de învățământ și au căutat să le aplice în clasă. Sunt mulți dascăli cari lucrează în tăcere. Aceștia trebuiesc chemați. Cunosc câțiva chiar în județul Arad, cari ar putea vorbi cu însuflețire și cu căldură de preocupările lor didactice. Demonstrațiunile practice, în fața elevilor și vizita claselor lor, cu materialul didactic întrebuințat, vor da frumoase îndemnuri la lucru.

Pentru ciclul al doilea, se vor invita profesori, cari cunosc problemele noi de cultură generală și de viața practică a omului și a învățătorului aceia cari au la activul lor o activitate și gândire originală, spirit critic, personalitate. Numai aceștia pot fi în stare să animeze o societate și s'o direcționeze către scopuri înalte. Căci înainte de toate este nevoie de o direcție sănătoasă de muncă, iar pentru formarea de personalități printre învățători este nevoie de exemplul însăși al personalităților deja formate.

3. Cunoscută fiind nevoia unor dascăli de a-și sistematiza cunoștințele ce au, ar trebui cu prilejul acestor cursuri să se facă și unele *lucrări de seminar*, sau să se dea subiecte pedagogice și literare pentru tratat, indicându-se ori nu ideile principale sau sursele de cercetare. Aceste redactări vor trebui corectate, puse la punct în ceea ce privește stilul și compoziția.

4 Prin expunerile lor, conferențiarul să nu aibă niciodată aerul de a-și spune ultimul cuvânt. După fiecare conferință sau comunicare să urmeze discuțiuni, pentru o clarificare deplină a ideilor și metodelor propuse. Ar fi de dorit să se introducă cel puțin la aceste cursuri de vară, *un spirit de colaborare conștientă, o cooperare de idei*, fără pretențiuni de savantlăc, singure în stare să transforme egoismul societății actuale.

5. Unele cursuri de vară își propun scopul practic de a pregăti pe învățători pentru examenele de definitivat și înaintare, în ce privește studiul individualității, completarea fișei, aplicarea testelor, etc. Admitem numai ca accesoriu studiul acestor probleme.

Scopul principal al cursurilor nu poate fi decât pregătirea profesională a materialului pentru o practică școlară modernă, din care să profite copilul, și formarea unei culturi generale de foloase practice în viață. Pregătit în acest fel, învățătorul va căpăta încredere în el și niciodată nu-i va fi teamă de examene și examinatori.

Deocamdată atât.

Marin Biciulescu

Dir. revistei Școala și Familia
de mâine. str. N. Bălcescu 2, București.

PSIHOLOGIE APLICATA

Descifrarea unei gravuri.

(Experiment asupra celor 3 stadii ale limbajului la copil.)

Avântul psihologiei infantile contemporane pentru cucerirea legilor care domină dezvoltarea copilului, este încununat de succese a căror valabilitate este aproape incontestabilă azi.

Cu toată ipoteza emisă de psihologul englez Spearman, că viața sufletească se desvolă în afara legilor susținute de majoritatea psihologilor mondiali și că evoluția vieții psihice ar avea drept determinant primordial și eficient, experiența acumulată, — psihologia științifică a copilului și-a recoltat legi naturale și certe, care determină evoluția dezvoltării lui. Supoziția școlii engleze este o reminescentă a empirismului englez, care a conturat un curent pe cât de susținut pe atât de combătut în istoricul teoriei cunoașterii.

O sumă de psihologi a căror nume rămâne scris în psihologie, au dovedit — pe lângă susținerea teoretică — în mod experimental viabilitatea și autenticitatea legilor și stadiilor, pe care le parcurge copilul în dezvoltarea sa.

Pe lângă multe altele cunoscute, este și legea celor trei stadii susținută de psihologul W. Stern. După această lege, achiziționarea limbajului de către copil, percepția unei gravuri, etc. se face după o ordine firească pe care o întâlnim, grosso modo, la orice copil. La început copilul recepționează

cuvintele relative la ființe și lucruri și progresiv cele cu care se denumește acțiunile, raporturile, atributele ființelor și lucrurilor. Tot acest mers îl străbate și în achiziționarea impresiilor din mediul înconjurător și în descifrarea unui tablou, observând ființele și lucrurile, apoi descrie acțiunile și numai în al treilea rând, relațiile, raporturile, adică explică cele percepute.

Stadiul întâiu în evoluția limbajului, a fost denumit substantival, al doile al acțiunii și celalalt al relațiilor. Diferiți experimenterii competenți: Binet, Bobertag, Segers, Comicescu, etc., în urma experimentelor întreprinse asupra diferiților elevi, au confirmat experimental aceste stadii, stabilind în raport cu fiecare vârstă, prezența acestor stadii și foloasele pe care le poate trage pedagogia pentru ameliorarea metodelor educative. În coloanele acestei reviste d-l I. Blăgăilă, a expus rezultatul experienței cu diferiți elevi asupra limbajului și a confirmat ipoteza lui Stern, care parcurge aceleaș etape similare cu perceperea sau descifrarea unei gravuri.

O încercare experimentală am făcut cu elevii cl. I-a și a II-a din Cîntei, pentru a mă convinge practic de veracitatea acestei legi. În anul 1934 m'am servit de 30 elevi din cl. I. vârsta 7—8 ani, iar în 1936 de 20 elevi cl. II-a 8—9 ani.

Le-am prezentat două tablouri pe cari le-a folosit și Bobertag, din lucrarea „Inteligența Copilului” vol. II. scoasă de „Laboratorul de Pedagogie și Pedagogie exp.” din Cluj. Unul reprezintă doi copii cari vin dela școală, dintre care unul a spart cu bulgări de zăpadă geamul, dar s'a ascuns și proprietarul trage de urechi pe nevinovat, arătând spre geam unde se găsește și proprietăreasa. Al doilea, un joc de-a baba oarba și cel legat la ochi, prinzând fața mesei, răstoarnă vasele aflate pe ea.

La aprecierea expunerilor reținute de ei, am găsit cele trei stadii la care s'au oprit toți experimenterii: enumerarea, descrierea și interpretarea. Adoptând divizarea fiecărui stadiu în sumar și complet, după d-l Gh. Comicescu, am obținut următorul rezultat:

I. cl. I. elevi între 7—8 ani

Felul clasificării	Enumerare completă	Descriere sumară	Descriere completă	Interpretare	Total
Numărul elevilor	4	15	11	—	30
Procentul	13,34	50	36,66	—	100

II. cl. II. elevi între 8 - 9 ani

Felul clasificării	Enumerare completă	Descriere sumară	Descriere completă	Interpret. sumară	Total
Numărul elevilor	1	5	10	4	20
Procentul	5	25	50	20	100

Rezultatele la care am ajuns sunt concludente pentru supoziția făcută la început și deși între elevii cl. I. și a II-a, nu este diferență de vârstă decât un an și totuși se poate observa progresele făcute. La vârsta de 7 ani se întâlnesc copii cari enumără, dar n'am găsit nici unul care să interpreteze, deși nu este exclus acest stadiu. Majoritatea 50% se găsesc în stadiul descrierii sumare, care procent descrește la 8 ani la 25%, în schimb descrierea completă va întruni 50% la această vârstă. Tot la această vârstă de 8 ani, e frecventă și interpretarea în proporție de 20%. Felul clasificării servește ca un diagnostic al nivelului sufletesc al elevului. În stadiul enumerării, copilul se mulțumește cu înșirarea celor observate: om, copil, femeie etc. Când este capabil să pătrundă acțiunea, începe să descrie, ex. (P. Viorica cl. I.) „Un copil vine dela școală și un om îl trage de păr și unul șade jos și ia ceva“. În stadiul interpretării, caută să explice acțiune, ex. (B. Ana II.) „Se joacă și acela care e legat la ochi, trage de măsură (fața mesei) și îmboardă (răstoarnă) oalele.“ Se poate stabili paralelismul între stadiile descifrării gravurilor și procesul de dezvoltare al limbajului fără nici o greutate.

Educatorii n'au decât să profite de pe urma acestor stadii cunoscute, și să expună tablouri elevilor adeguate mentalităților lor și gradului de perceptibilitate în raport cu vârsta și cu stadiul de descifrare în care se găsește. Este antipedagogic a prezenta copilului gravuri care să apeleze la pătrunderea relațiilor și cer interpretare, când ei se găsesc în stadiul substantival, al enumerării și tot așa, nu vom recurge la o activitate care e sub puterile lui.

Autorii de manuale trebuie să țină cont de aceste desiderate pentru a nu înfățișa multe imagini peste puterile de comprehesiune ale elevilor, mai ales în abecedare.

A cunoaște evoluția și frecvența acestor stadii la orice vârstă, este a ne folosi științific de rezultatele psihologiei în învățământ și a urmări o educație cât mai naturală.

P. Șerban

DISCUȚII

Scrisul curent drept.

— **Observări practice asupra unei noi metode** —

Cursul vieții pretinde din ce în ce o mai mare putere de adaptare la dânsa, un din ce în ce mai crescut procent de cultură, nu numai pentru intelectualul propriu zis, ci și pentru masă, care în țara noastră este omul dela sate. Programă analitică nou alcătuită fără îndoială a lucrat în vederea acestui scop, când a înmulțit datorițele învățătorului, dar mai ales pe ale copilului; care într'adevăr numai prin depunerea tuturor forțelor sale fragede, poate să facă față destul, potrivit, sau puțin potrivit cerințelor prescrise. Or cât am pretinde însă dela școala primară, accentul de bază, fundamentul practic pe care fiecare individ își zidește edificiul său cultural, rămâne ramura celor trei materii: scrisul, cititul, socotitul.

Controlând însă situația adulților noștri, vom vedea cu uimire că dintre acestea cititul și socotitul rămân cumva folosite și după ce s'a uitat de mult școala; față de scris însă, cei mai mulți au un fel de ură. Nu numai țărani, cari singuri se mărturisesc: "grei la mână" întodeauna când nu le reușește o iscălitură, ci și pentru o bună parte din intelectuali, scrisul este un rău necesar. Noi învățătorii, observăm bine dealtfel în școală, cum copiii deosemena înconjoară scrisul, fie acesta predat cu oricât de frumoasă metodă. Indată după încetarea interesului față de dânsul, indată după cuoșterea literelor și alcătuirea primelor cuvinte, scrisul devine neglijat și această se întâmplă în directă proporție cu trecerea anilor. Foarte puțini apoi sunt aceia cari păstrează pofta de scris și în viața adultă. Chiar oamenilor cu superioară cultură, li se întâmplă foarte adesea să aibă un scris indescifrabil.

Întrebarea asupra cauzelor acestor stări de lucruri mi-am pus-o, ca mulți alții, fără îndoială, în legătură cu propriul meu scris și destul de multă vreme înainte. Ivirea tocului rezervor, atât de practic și comod, a fost pentru acei cari trebuie să păstrăm obicinuița scrisului, o foarte mare ușurare. Dar mișcarea atât de liberă și naturală a mâinii acum, a adus cu sine pe neobservate, interesante schimbări caligrafice: înclinarea scrisului este alta, tot așa forma literelor; scrisul s'a trasformat la noi, oamenii mari, potrivit caracterului natural al fiecăruia. Și obligăm totuși pe copii la scrisul acela chinuit pe care noi instinctiv l'am părăsit.

De neajunsurile scrisului întrebuițat în școală, au început să se preocupe mii de pedagogi, în străinătate; astfel, nu de mult, într'o expoziție a scrisului din Budapesta, s'a arătat o metodă căreia i s'a spus **scrisul vieții**,

o numire pe care o merită cu adevărat, fiindcă este alcătuită într'adevăr: după cerințele vieții. Nu este deloc nouă această metodă; căci într'o zi, aducându-mi un copil o foarte veche carte de citire din Buffalo, am găsit într'însa aproape același fel de scris. Și nu este pe urmă acest scris altceva, decât așa ca oul lui Columb, curajul de a pune în practică generală, prin prescriere metodică, a scrisului pe care de mult îl vedem întrebuițat în particular.

Scrisul vieții, adică scrisul curent drept, în primul rând lasă la o parte orice mișcare de prisos a mâinii, orice element decorativ și păstrează numai liniile strict necesare. Scrisul astfel nu mai e desen, ci mijloc de exprimare a gândurilor, care trebuie să fie adevăratul său caracter. Inclinarea greu păstrată de 45 grade, este deasemenea părăsită; literile se fac absolut perpendiculare și ovale, cu mișcarea mâinii numai în jos și în sus și dela stânga spre dreapta. Pentru pregătirea lor, deci, în clasa primă, se vor întrebuița ca elemente numai cercul și linia perpendiculară. Aceste elemente vor per-

oo loo ool oo looo lojo

ac lac sat ou bou lup

oooolooo loop oo|ooo

vânt sustrup capră

loo o|oooo o|ol |ooo|ooo

fus gard zid joc ghem

ooiollooolloollo ebo o|olo

mite mult mai ușor așezarea naturală, comodă, igienică, a copilului în fața hârtiei; nu va mai fi silit de mișcările în numeroase direcții ale liniilor, și să încovoie și să ia cele mai nesănătoase poziții, căci așezarea pe care mereu i-o cerem fără reușită la scrisul de acum, va afla singur, că este singura potrivită. Deasemenea, literele scrise fiind aproape identice cu literele tipărite, multă ușurare se va obține față de munca împătrită ce trebuie să o depună astăzi copilul la învățarea lor: litera mică și mare de mână, cea mică și cea mare de tipar. La început literele se vor scrie una lângă alta, fără a fi legate, iar la sfârșitul cuvântului se va lăsa o distanță corespunzătoare. Virgula și punctul se pun îndată după cuvântul din urmă. Când copiii au câștigat deprinderea formării literilor, se va proceda la scrierea lor legată în cuvinte, fără întreruperi: adică penița nu se ridică până la sfârșitul cuvântului, pentru a pune semnele deosebite, cum sunt accentele pe ă, â, ș, ț, etc. Greutatea mâinii se așează pe degetul mic și inelar, ca să se miște cât mai ușor. Penița se poartă cu egală apăsare, linia din care se formează scrisul fiind una singură, nu două groase și subțire, cum prevede scrisul de acum.

000100||00||o c b o z p o l l o o || 001000

Scrisul curent drept, înălțură

urâtenia, este ușor, natural și

plăcut, atât copilului, cât și

omului matur.

000100||00||o c b o z p o l l o o || 001000

Caetul potrivit pentru întrebuintare, ar fi cel dictando, ale cărui linii se cer însă apropiate la distanța de circa 1 cm. La început, în clasa primă, ar fi nevoie de un caet special, cu linii și mai strâmte, pentru a putea conduce între două, mișcarea scrisului. Mai târziu scrisul va atinge linia de jos numai; literile vor avea mărimea potrivită pentru cititul ușor, iar cele care ies din rând în sus sau în jos, se vor scoate numai puțin în afara rândului. Iar când copiii vor ști să scrie îndeajuns, în clasa III-a și IV-a, vor fi puși să scrie în mijlocul rândului așa fel ca nici literile lungi în jos sau în sus să nu atingă liniile. Pentru ca în cursul complementar apoi să încercăm cu dânsii scrisul pe hârtii albe, fără linii, cu păstrarea regularității și frumuseții; acest fel de scris trebuind să fie adevăratul scop final al caligrafiei în școala primară.

Aa Bb Cc Dd Ee

Ff Gg Hh Ii Jj Ll

Mm Nn Oo Pp Rr

Ss, Tt, Uu Vv Zz

Aă â î Xx; !?

Tocul rezervor ar fi cel ideal pentru noul scris, însă scumpetea lui nu-l pune la îndemână tuturor. Se află totuși în comerț niște penițe cu vârful la fel răsucit, tot atât de ieftine ca și penițele de până acum dar având marele avantaj că nu sgârie hârtia, ci lunecă pe dânsa lin și uniform.

Experimentând acest fel de scris cu copiii claselor mele, rezultatele obținute au fost dintre cele mai satisfăcătoare. De unde până acum, cu scrisul

obicituit, am observat ani de-arândul la dânsii acea oboseală și plictiseală despre care am vorbit — și cu care va fi având de a face, desigur fiecare dintre colegi — acum copiii scriu cu adevărată dragoste și direct ei pretind să facem în fiecare zi caligrafie. Iar din punct de vedere al frumuseții schimbările se s'au produs în clase sunt adevărate minuni. În majoritate copiii doțai, pentru cari vechiul scris era o tortură, căci greutățile și complicațiile lui nu țineau pas cu iuțea gândirii, au trecut înaintea celor mai puțin doțai, sau mediocri, al căror vechiu scris era adesea regulat numai pentrucă își puteau concentra redusele facultăți intelectuale asupra desenării literilor. În acest fel, deci, scrisul nou poate cu adevărat servi drept metodă pentru studiul individualității copilului.

Ca încheiere, cred potrivit să rezum aici regulele principale, cari vor folosi colegilor dornici, eventual să încerce noul — și totuși vechiul — scris:

1. Elementele din cari se formează literile sunt cercuri și linii drepte.
2. Scrisul este perpendicular (nu se înclină nici la dreapta nici la stânga)
3. Mărimea literilor este medie, potrivită pentru citit.
4. Penița nu se apasă pe hârtie, ci se poartă lin și egal.
5. Fiecare cuvânt este o unitate; penița nu se ridică decât la sfârșitul lui.
6. Literile și cifrele sunt absolut simple, fără nici o decorație.
7. Distanța între ele va fi egală, iar între cuvinte nu mai mult decât o literă.

8. Penița întrebuințată va fi cea descrisă.

9. Semnele ortografice se așează imediat după cuvinte.

Rezultatul experimentării nu va merge până la schimbarea absolută a scrisului, desigur, însă foloasele câștigate, în comparație cu cele ale vechei metode, vor concluda neîndoios pentru noul scris, al vieții favorabile.

S. Francisc.

inv. dir.

■ **Risturna**, adică prima de consum în valoare de 10000 lei, din beneficiul net, se împarte între membrii librăriei învățătorilor, în raport cu notele de cumpărături ce au făcut. Dnii colegi cari nu sunt membrii sunt doriți de cei înscriși să vină în rândurile lor, ca prin solidaritate să se strângă veniturile, în măsura vânzărilor ce se vor face în viitor, pentru interesele membrilor, în cantitate mai mare. Suma beneficiului ce a mai rămas, de lei 43000 s'a repartizat fondurilor de rezervă, cultural, mobilier și imobil.

DIVERSE

Raportul Secretarului Comitetului școlar județean către adunarea generală din a. c.

Este al trilea an, când am onoarea a face darea de seamă, în calitatea de secretar al Comitetului școlar județean, asupra activității acestei instituții. Azi prezentăm în fața Domniilor Voastre activitatea desfășurată în cursul anului bugetar 1936/37 și realizările ce le-am putut face în limita bugetului ce l-am exercitat.

Înainte de a trece la amănunte asupra gestiunii, trebuie să fac o privire generală, asupra situației culturale din acest județ de graniță.

Mi-aduc aminte de sbuciumul nostru din anii de înainte de război, când legea Aponiană, urmărea sugrumarea oricărei tendințe de culturalizare a populației noastre rurale, în majoritate absolută românească în județul nostru. Cele două focare de lumină, biserica și școala doar mai țineau trează conștiința națională în masele de țărani. Școala, prin drasticele măsuri luate de foștii guvernanți feudali era sugrumată mai tare, învățătorii foști confesionali se răriseră așa de mult în urma atrocităților, încât erau sate multe fără învățător, fără școală. În stfel de comune, bine înțeles, învățământul văduvit și în urma învățătorilor trimiși în război, era inexistent. Așa desorientați și puțini la număr ne-a găsit întregirea neamului în anul 1918, în acest răstimp, relativ scurt, de abea 19 ani, datorită simțului de buni români a fiecărui intelectual și țaran, și datorită ofensivei culturale Slavă Domnului, azi, numărăm 800 învățători de stat în jud. Arad, afară de cei particulari, cari împrăstie lumina binefăcătoare și dătătoare de viață românească.

O mare binefacere, a fost pentru culturalizarea neamului nostru și marele bărbat de stat, actualul Ministru al educației Naționale, Dl Dr. C. Angelescu, care prin autoritatea lui în guvern, a putut realiza atâtea lucruri mari în materie de școală, în cât numele lui are să rămână scris cu litere de aur în istoria neamului nostru. Vorbesc de județul Arad, unde sub Ministeriatul D. Sale s'a ridicat până în prezent 88 de localuri de școală cu câte 1, 2, 3, 4 și 5 sale de clase, locuință pentru învățător și în multe locuri băi populare. Aceasta în ce privește învățământul nostru primar din punct de vedere material. Școala vie, învățământul propriu zis, lăsat în sarcina învățătorilor, care conștienți de chemarea lor, și cei tineri și cei bătrâni, pătrunși de idealismul patriotic, al iubirii de neam și pământul românesc, au

pus azi la punct problema de cultură, așa că județul nostru este între județele prime de înfăptuire, după cum au vorbit și ziarele din Capitală în urma anchetelor făcute.

Din rapoartele lunare ale organelor de control și din constatarea noastră personală, nu mai e nevoie de aplicarea amenzilor școlare, frecvența este în medie dela 95—98%, românii trimit copii la școală și analfabetismul dispare. Țăranii văzând intențiile de jertfă ale conducătorilor în ce privește ridicarea instituțiilor de credință și lumină, au devenit înțelegători și privesc cultura ca o necesitate vitală de pe urma căreia așteaptă un trai mai bun și o viață socială pusă în rândul ori cărei popor cult din Europa.

Nu mai vorbesc de alte chestiuni de interes comun, care se execută tot prin școală ca, instrucția premilitară, străjeria, ofensiva extra școlară-culturală, ofensiva agricolă și silvică, toate acestea se fac cu concursul școlii și al învățătorului, spre o mai bună stare materială și înfloritoare în viața gospodărească a săteanului.

Toate acestea înfăptuiri, nu s'ar putea realiza și fără concursul Comitetelor școlare și fără sprijinul tuturor factorilor de conducere, cari dau mână de ajutor școlii și învățătorului.

Trecând la activitatea Comitetului școlar județean, în anul acesta bugetar înregistrăm fapte mărețe, care vor lăsa urme neșterse în viitorul școlii românești din acest județ.

Ca să cunoașteți și Dv. căror comune, s'au dat ajutoare pentru terminarea construcțiilor le înșirăm pe următoarele:

Roșia—Șebiș, Lei, 251.964, Bănești, 6000, Donceni, 100.407, Buhani, 98.498, Avram Iancu 242.000, Rostoci 3400, Radna 22.000, Buteni, 200.000 Semic Sălaș 50.000, Șepreș 100.000, Gurba 150.000, Slatina Mureș 15.000, Vânători 20.000, Berindia 2671, Bârsa 7127, Neagra 834, Ignești 5135, Toc 50.000, Colonia Adea 19.000 Lei.

Biroul—Comitetului școlar județean constă din 2 persoane, stând în contact permanent cu președintele comitetului școlar județean și cu secretarul și-a făcut lucrările încopciate cu opera de realizare, fiind conștiincios la curent cu toate actele.

S'au aprobat 225 bugete pe anul 1936/37, s'au verificat 98 conturi de gestiune și s'au rezolvit 2816 acte intrate.

Programul de muncă al Comitetului școlar județean pe exercițiul anului 1937/38 va fi redus simțitor, din motivul că nu prevede ajutoare fie dela Minister fie dela județ, deși ar mai fi încă nevoie de noi construcții de școală și multe ajutoare în județ. Ne vom mărgini în limitele bugetului care arată o sumă totală 607.684 lei. Cu această sumă redusă, vom căuta să dăm ajutoare acolo unde reclamă nevoile mai arzătoare.

În sfârșit, când Vă rugăm să binevoiți a lua la cunoștință darea de seamă a Comitetului școlar județean, punem spre deliberare și aprobarea Dv. noul buget pe exercițiul 1937.38, ca astfel cu aprobarea Dv. să fie înaintat Casei Școalelor din București.

Aducem mulțumirile noastre tuturor domnilor președinți ai comitetelor școlare rurale, domnitori primari, tuturor membrilor comitetelor școlare rurale și tuturor românilor de bine cari au contribuit și contribuesc la îndeplinirea faptelor mărețe în folosul școlii românești din acest județ.

În speranța, că activitatea Comitetului școlar județean și a comitetelor rurale urmărește cu devotament ridicarea neamului românesc prin cultură la o mai bună stare materială, culturală și morală, aeplăm la sufletele Dv. înțelegătoare, ca și în viitor să ne dați concursul neprecupețit, mulțumindu-Vă totodată că v'ați prezentat la această adunare, și Vă zicem cu Dumnezeu înainte.

Arad, la 18 Aprilie 1947

L. Igrășan

Revizor școlar, secretar

Informațiuni

■ **Congresul** pedagogic împreună cu desbaterile, comunicările și desideratele votate se va publica în numărul viitor al revistei, deoarece desideratele d. Apostol Culea încă nu ne-au sosit.

■ **Asociația** foștilor elevi ai Școlii Normale „Vasile Lupu” din Iași ne roagă să comunicăm dorința și hotărârea luată de un comitet de inițiativă, care și-a propus a aduna într'o asociație pe toți absolvenții acestei școli.

Noi, îndemnăm la strângerea rândurilor, în sensul cererii de sus, a tuturor absolvenților acelei școli, pe cari îi dorim a se aduna la sânul școlii de unde au devenit învățători, ca albinele în jurul mătcii.

Adeziunile se vor trimite pe adresa școlii normale Iași.

■ **În luna viitoare** — data precisă nu știm — se va ține adunarea absolvenților școlii normale din Deva toate seriile, în urma cărei adunare se va face o mare și prea frumoasă excursie în munții Apuseni.

Inițiatorul este d. prof. I. Berghian, care s'a adresat foștilor D-sale absolvenți, cărora le-a fost diriginte, la care fapt s'a realiat și Dir. șc. norm.

C. Sporea. Îndemnăm și cerem ca nimeni să nu lipsească dintre cei chemați, la întrunire.

CĂRȚI

REVISTE

Victor Păcală: Monografia satului Rășinariu Datorită curentu-

lui social, pornit și susținut asiduu de însuși M. S. Regele Carol II, prin Echipete Regale, o mulțime de monografii și articole monografice au început să apară de sub tipar, unele mai interesante ca altele.

Dar, din unele monografii iese la iveală lucru pripit și foarte puțin material documentar, așa că ele numai în parte satisfac scopul pentru care a fost începută campania de monografii.

Intr-o altă ordine de idei, deși s'a dat un plan de felul cum trebuie să fie redactată o monografie, totuși unii n'au ținut seama de el, ci au orânduit materialul după criteriile proprii, nu tocmai juste și mai mult unii au crezut de bine să ridice osanele prin asemenea monografii, unor persoane care au slujit între timp pe la instituțiile publice din localitatea respectivă. Ba, în unele monografii, în loc de planșe, digrame, fotografii cu documente etc. sunt redată portretele (poze) de persoane, care mai decare, mai simandicoase și mai cu capul peste umăr.

Or, aceste lucrări nu pot fi luate în considerare, ele fiind simple broșuri, care oricum se pot înfățișa numai monografii nu. Spațiul de aci nu ne îngăduie să le înșirăm, însă în numerele viitoare ale revistei ne vom ocupa de câteva din asemenea monografii.

De data aceasta ținem să atragem deosebita atenție a cititorilor noștri asupra „Monografiei satului Rășinariu”, o operă monumentală, edată de d. inspector general V. Păcală.

Această monografie poate fi de folos oricui atât în ce privește cunoașterea unuia dintre cele mai caracteristice sate, sau mai binezis așezăminte românești, cât și ca metodă de felul cum trebuie întocmită o *monografie*.

Lucrarea aceasta de o importanță mare pentru sociologia românească, a apărut în anul 1915 și ne uimesc condițiunile tehnice în care a văzut lumina tiparului.

Cartea are trei părți (526 pagini) și e premiată de Academia Română.

Iar pentru a se putea aprecia munca depusă de autor, în (comparație cu ceea ce se face azi de unii dintre noi, redăm un citat din prefață, unde autorul mărtunisește felul cum a lucrat, după ce a publicat câteva articole în difrite reviste:

„In această fază, a întâielor mele încercări, sfera monografiei unui sat îmi era prea puțin lămurită: dădusem și eu, dupăcum învățasem dela alții, puțină descriere fizică, puțină istorie sătească, la ceea ce se mai adăosera

câteva date statistice, și încă nu cele mai de seamă, câteva fărâmatări folcloriste, apoi câteva date, expuse în treacăt, din viața culturală, economică, industrială și comercială a satului. Numai cu timpul ajunsei să mă conving că, pentru monografia unui sat, o asemenea restrângere e cu totul greșită. Ca să vorbești de un popor și de tot ce-i aparține, trebuie să ai nu o idee aproximativă de dânsul, ci cunoștințe întemeiate, câștigate în lungi ani de cercetări serioase. Tot mai mult înțelegeam că fără a lua viața sub toate înfățișările, nu numai a acelor cari ți-ar conveni din vreun punct oricare de vedere, și fără a îmbrățișa, în legătura lor firească, toate domeniile dela un capăt până la altul al experienței, nu e posibilă alcătuirea unei icoane fidele a satului și a poporului."

Prefața lucrării ar trebui să o dăm în întregime ca primul punct de edificare a celor ce ne citesc aceste rânduri. Dar încă odată trebuie să regretăm că spațiul nu ne îngăduie acest lucru.

Și ne gândim că e prea semnificativă această monografie, ca să nu o facem cunoscută în integritatea și întregimea ei.

De aceea într'unul din numerele viitoare vom reda întreg planul și cuprinsul acestei rare și monumentale opere, care face cinste literaturii sociologiei românești.

G. G. Antonescu: Educație și cultură ed. III-a.

Manifestările pedagogice din ultimul timp s'au multiplicat, nu atât prin conținutul cât prin forma lor.

Avea dreptate William James când spunea că, în disputa sau în aperecierea unei idei contradictorii sau polemici, totul este o formă, care depinde de aperceperea ideii pusă în discuție. O persoană va apercepe o impresie în diferite chipuri, după starea de spirit în care se găsește. „Când mai mulți oameni polemizează în interpretarea unui fapt, e o probă că le lipsește anume capitole clasificării apercepțiilor lor, căci faptul unei asemenea polemici dovedește că nici una din interpretările adverse nu-i perfectă. Ei se servesc de aproximații și caută să constrângă faptele în clasa de noțiuni cari le convin și se potriveșc cu modul lor de gândire. În majoritatea unor asemenea cazuri, fiecare ar face mai bine să-și îmbogățească cantitatea ideilor, prin ideile celuilalt, iar pentru faptul asupra cărui discută să găsească un termen cu totul nou“.

Iată de ce nu e chemat nimeni să dea sentințe de moarte asupra unor opere și în special asupra unor opere ca aceea pe care am să v'o prezint eu astăzi Dvoastră și pe care e inutil să vă precizez cât de importantă e, în starea actuală în care se găsesc problemele învățământului sau mai bine zis ale pedagogiei noastre românești.

Nici cel puțin să o laud nu-mi permite conștiința mea, căci aș fi imprudent, ca eu dela locul unde mă aflu să aduc osanale, celui mai mare pedagog pe care-l are țara noastră astăzi.

Că voui fi obiectiv în expunerea mea asupra acestei opere, care îmbrățișează atâta literatură pedagogică, mă simt obligat.

Însă, nu trebuie să se aștepte nimeni la aceea, că în scurtele mele pri-viri asupra capitolelor acestei cărți, voi reda totul, nu, pentru că toate ches-tiunile tratate în „Educație și cultură” sunt atât de concis edate, încât ni-mic nu-i de prisos, nici un cuvânt nu amplifică textul spre o caracterizare de frazeologie, totul fiind concentrat în idei precise,

Aș greși dela început, dacă nu aș releva stilul curgător, în care sunt dealtfel scrise operele d. Antonescu, care fapt facilitează și atrage pe lector să-i citească cu un viu interes scrierile.

De importanța acestei cărți și mai mult de valoarea ei, au vorbit toți pedagogii noștri de azi și chiar cei din apus, aducând elogii profesorului nostru. De acest fapt vorbește însăși cartea, care e la a treia ediție lucru necunoscut încă de cărțile noastre de pedagogie.

Toate aceste, sunt argumente și asigurări, că acei ce vor ceti această carte, vor învăța mult și vor face cunoștință cu cele mai sănătoase principii care străbat și întefesc culturalizarea masselor noastre în general și augmen-tează educația tineretului nostru în special.

Așa că cele ce spun eu, despre această carte să nu vă fie altceva, de-cât un îndemn de-a o ceti cât mai repede.

Pentru că nouă învățătorilor și profesorilor, această carte ne este de căpătâiu și nu trebuie să ne lipsească.

Ea, cu adevărat ne arată „reorganizarea întregului învățământ, atât în **structura** cât și în ce privește **viața** școlii” după spusele autorului.

Scopul lucrării d. Antonescu este: „nu numai de a face pe cititor păr-taș al convingerilor expuse, cât mai ales de a scoate în evidență necesitatea unei interpretări a realităților prin prisma principiilor”. Foarte adevărat, fiindcă la noi s'a făcut mai mult diletantism pedagogic, decât știință reală pedagogică.

La noi fiecare pedagog aplică principiile pedagogice după norme strict personale, fapt care e criticat aspru de autorul acestei lucrări. Deoarece nor-mele pedagogice trebuiesc bine întemeiate, controlate confruntate unele cu altele, precum și aplicate și deci numai după o verificare prealabilă să fie instituite și date ca norme generale. Însă e cam obișnuit faptul să nu se prea obosească pedagogii cu munca proprie sau grea, li-e mai ușor să facă teorii și mai mult să-și împrumute idei, fără recunoștință măcar față de is-voarele de unde le-au luat, care fapt ar fi mult mai omenos. Și d. Antone-scu se plânge de acest lucru, principiile relevate de Dsa fiind luate și folo-site de diferiți autori, pedagogicieni fără să fie citat izvorul de unde s'au adăpat.

Faptul ne spune mult și nouă, de aceea l-am relevat. Însă nu însem-nează că nu ne vom putea servi de concepțiile d. Antonescu, din contră suntem obligați nu numai a le cunoaște dar și a le practica. Dar să fim re-cunoscători față de numele celui care ni le-a împrumutat.

Pentru că, această carte care are atâtea îndemnuri, atâtea aprecieri și atâtea soluții pentru a se valorifica și împlini cultura și educația românea-scă, tinde a ne convinge printre altele, că noua valoare în stat este perso-nalitatea morală. Iată de ce nu am trecut mai repede la rezumarea cărții.

Ar mai trebui să analizăm noțiunile de cultură și educație. Dar sper că nu e de lipsă, fiindcă fiecare dintre noi, am lucrat și le-am uzat chiar, prea mult în viața noastră.

Și noțiunea „cultură”, de care ne vorbește d. Antonescu o vom analiza-o când vom vorbi despre capitolul penultim al lucrării.

În introducere, d. Antonescu expune „mișcarea pedagogică și școala românească”, arătându-ne criteriul după care trebuie să se conducă cel care vrea să aprecieze o reformă școlară.

Dsa spune că un organizator școlar trebuie să fie nu numai cunoscător al școlii noastre, ci să fie și în curent cu toate mișcările ideilor pedagogice și să aibă o concepție filozofică și și socială (despre lume și viață), care să hotărască selecția ideilor pedagogice și să garanteze unitatea acelor idei alese într'un sistem,

De aceea analizează pe scurt curentele pedagogice mai importante, printre cari: a) activismul, privit din punct de vedere al determinantelor și concepției lui, făcând asfel un mic istoric al personalităților pedagogice cunoscute din acest punct de vedere; apoi arătând concepția: 1. **materialistă** — munca, activitatea manuală în școală; 2. **intelectual-materialistă** — activitatea musculară, ideile, principiile, etc. să fie lucrate în laborator etc., 3. concepția **Școlii active integrale**, care pe lângă actul material introduce în sfera noțiunii de activitate și activitatea sufletească, care cere să se desvolte toate funcțiunile sufletești și fizice ale elevilor.

b) Relevă manifestarea activismului în școala românească, redând părerile diferiților reformatori români ca Spiru Haret, Dumitrescu-Iași și dr. C. Angelescu actualul ministru.

Tot în introducere se ocupă de spiritul democratic în viața noastră socială și școlară; expunând principiile de bază ale democrației, sistemele ducerii de sine a clasei, comunitățile de muncă, culturalizarea masselor, problema individualizării, educației și selectarea valorilor, concludând cu valoarea concepției naționaliste în educație, față de co mopolitism, care e o „absurditate psihologică”.

În partea I a cărții se ocupă de principii de reforma școlară, cari trebuie urmăriți în mod evolutiv.

Primul principiu e cel denumit „idealism pedagogic”, care are de scop formarea omului ca om și are mai multe faze, după epocile în care a luat ființă sau după concepțiile pedagogilor dela care a emanat. Astfel avem: idealismul clasic, individualist la Rousseau, moral la Kant, și neoclasicist al sec. XIX, un idealism de cultură formativă și contemplativism inactiv, care într'o formă simplă ne dă pe oamenii cari se îndoiesc sau se frâng în lupta vieții, neputându-se mlădia.

Al doilea principiu e realismul pedagogic mai zis și utilitarism, scopul lui fiind pregătirea omului la viața practică (observat la Loke, Spencer, etc.)

Autorul urmărește sinteza clasicismului cu realismul, în idealismul activ care principiu îl subliniază în operele noastre de legiuiri și reforme școlare dela 1924 și 1928. Relevă unitatea organică a învățământului, cultura generală și utilitară în ciclul primar, subliniind că în școala primară se sti-

mulează interesul și se deșteaptă gustul pentru o îndeletnicire practică și nu se urmărește desăvârșirea elevului într-o meserie, fapt care ne arată că din învățător nu trebuie să facem un meșteșugar și deci școlile normale vor forma educatori și nu meseriași. În privința practică, școala normală, trebuind doar să înarmeze pe normalist cu dexteritățile cerute de scopul educativ și de principiul acordului școlii cu viața. Tot aci se ocupă de rostul școlii normale și reforma școlii secundare în a cărei plan s'a respectat „principiul unității organice a învățământului și al liberei circulații a culturii“..

Infierează concepția examenului de bacalaureat, la care se cercetează doar cunoștințele cantitative ale candidatului, și care în raport cu examenul preconizat de Spiru Haret care cerceta maturitatea candidatului, este mult inferior.

Condamna intervenția unor sugestii internaționaliste și pacifiste, care se dau ca teze candidaților la acest examen și cere insistent punerea unei probleme complexe de serioasă educație națională, candidaților la bacalaureat.

Cât privește învățământul secundar și Universitatea, mai relev isistențele ce a depus și depune d. G. G. Antonescu, pentru pregătirea serioasă a profesorilor și pentru cultura superioară a învățătorilor, adică înființarea unei **Școli normale superioare**, în care învățătorii să-și facă pregătirea universitară.

Partea doua a cărții se ocupă cu individualizarea educației. Această problemă ni-e foarte cunoscută. Știm cu toții că prin acest principiu se garantează eficacitatea învățătorului și că în prealabil trebuie să cunoaștem individualitatea elevilor, prin mijloacele deosebite: fișe, teste, anchete, statistici etc. **Un capitol îl rezervă (autorul) copiilor dotați, cari ar trebui puși în slujba neamului.** Deaci necesitatea înființării cel puțin la orașe, de școli pentru copiii precoci sau superiori dezvoltati ca intelect.

Susține apoi, că e necesară cultura egnerală atât pentru omul neprofesionist cât și pentru profesionist. În consecință cere dublarea numărului profesorilor, pentru ca învățământul să poată da un rezultat cât mai cantitativ dar și **calitativ.**

Organizarea activității școlarii o arată cu dovezi foarte defectoase. Orariile sunt întocmite aidoma, nu se ține seamă de obiectele și materiile de învățământ și oboseală. Arată cum gimnastica este tot atât de obositoare mental ca și matematica etc. De aceste elementare cunoștințe nu prea se ține seama și că această neglijență se scotează în detrimentul educației.

Pune pe urmă problema educației morale în liceu. Arată cât e de periculoasă constrângerea în educație, care trebuie să fie înlocuită cu disciplina voită sau liberă.

Deasemenea scoate în evidență legătura suflătoare ce necesită a se face între studenți sau profesori, în vederea realizării personalității elevului, care presupune aceste trei procese importante: autoobservarea, autocritica și autocreația.

Am ajuns la partea treia a cărții, problema culturalizării, în care ni se arată că educația face posibilă cultura și că progresul social e posibil prin

culturalizare, care e ușurată prin metodism (Comenius) individualizare (Rousseau) și prin factorul cultural (Pestalozzi și Haret).

Culturalizarea maselor la sate se va face prin instituțiile din sat, rol activ având școala, învățătorul și preotul, iar material ajutător bibliotecile. Deci, necesitatea bunei pregătiri a învățătorilor, pentru a fi demni de activitatea lor extra școlară.

La orașe culturalizarea se va urmări prin ateneele populare, conferințe sezători, cinematografe, universități libere etc.

Dar pentru înfăptuirea unei culturalizări perfecte a orașului și a satelor, d. Antonescu preconizează o cultură universitară pentru învățător. Iată de ce în cartea de față Dsa arată cât de mare importanță avea Secția Pedagogică de pe lângă Universitatea din București, desființată nu de mult din încăpăținare, iar pentru a dovedi cât de bună era această instituție pentru culturalizarea României Mari, autorul analizează principiile pe care a fost fundamentată, comparând rezultatele dela noi cu cele din alte țări ca Germania, Italia, etc. Din aceste institute urma ca în viitor și la noi să se recruteze organele de control sau mai bine zis de îndrumare în învățământ și de aci ar fi plecat agenții unei culturi superioare în masele populare.

Mai departe arată rolul școlii în societatea românească de azi. Astfel redă „Școala ca mijloc de progres național“, „problema umanitarismului și educația națională“, „problema interconfesionismului“ atât de periculos pentru noi și „educația religioasă“ care trebuie opusă acestui curent: „democratismul“, libertatea și „educația socială“, personalitățile în viața socială și „Școala menită să formeze personalități idealiste și energice“.

În partea patra a cărții se ocupă de politica culturii avantajele — mai mult de ordin idealist — și dejavantajele — mai mult de ordin materialist — întemeerii „Ministerului Culturii Naționale“

Relațiuni foarte interesante ne dă asupra colaborării științei pedagogice cu administrația școlară atât, de biurocrațică și statică. Din această cauză d. Antonescu ajunge la concluzia necesității centralizării pedagogice, a învățământului, care să aibă un organ cu un rol științific, central, pentru îndrumarea metodelor și altul cu observarea și aprobarea manualelor didactice.

Tot în această parte a lucrării subliniază necesitatea institutului pedagogic român, ființa și organizarea lui cu trei secțiuni 1) pentru studiul individualității, 2) pentru studiul organizării școlare a metodelor de educație și 3) secția de statistică și informații.

Și în fine partea cincea a cărții „Criza Școlii“ care e adaos la ediția a treia a cărții.

În examinarea problemelor actuale ale școlii românești, prin care se evidențiază o criză a școlii noastre, d. Antonescu sintetizează capitala importanță a culturii în vederea formării personalității.

Desigur Dsa se rezervă la cultura școlară, pe care o subdivide în două a) cultura generală „care ar însemna transmiterea elevilor, a celor mai importante produse ale spiritului omenesc în general și ale celui național în special, luate aceste produse din toate ramurile mari ale culturii, așa spre exemplu și din domeniul științelor pozitive și din domeniul literaturii

și din domeniul filozofic, artistic și așa mai departe... și b) cultura profesională, care „ar fi constituită din cunoștințele și dexteritățile pe care trebuie să le transmitem unor anumite categorii de elevi în vederea exercitării unei profesii”...

Dar aceste concepții sunt unilaterale și ar putea lua termenii de cultură informativă. Ori, noi trebuie să avem în vedere formarea spiritului elevului, „să desăvârșim ceea ce el aduce cu sine dela natură prin aptitudini naturale, sau cu o formă mai scurtă, să-i actualizăm potențialul psihic”

Toate aceste ne implică mai multe caracteristice esențiale: cunoașterea individualității și provocarea spiritului de creație a elevului.

Dealtfel dispozițiunile teoretice în privințele acestea le avem, însă în practică, prea puțin sunt aplicate.

Alături de cultură avem de precizat cealaltă noțiune care se ridică cu ardoare în problemele de educație, anume, noțiunea de personalitate.

Se susține că o „personalitate este omul creator de valori culturale”. D. Antonescu însă ne mai spune că cea mai valoroasă latură a ființei omenești este conștiința morală, care dealtfel separă pe om de celelalte animale, căci celelalte însușiri ale noastre ne separă numa gradual și nu **calitativ**.

Deaceia accentuiază elementul moral în concepțiunea personalității, care cu alte cuvinte o numește personalitatea morală.

Iată ce spune Dsa :

„Să te cunoști, să te critici și să te transformi prin prisma comandamentelor morale admise de tine, iată condițiile personalității morale”.

„Notele caracteristice ale personalității morale sunt libertatea, caracterul și disciplina morală”, de cari nu mă mai ocup, deoarece fiecare dintre noi știm ceva să zică. Mai notez importanța ce trebuie s'o dăm exercițiului de voință și puterea eroismului moral pe care o avem, de a ne învinge pe noi înșine. Tot aci notez rolul și importanța educației naționale pe care trebuie să o ținem sfântă, în vederea întăririi românismului.

În fine volumul de față se încheie cu un capitol asupra crizei învățământului românesc. În acest capitol arată comandamentele pe cari sau bazat reformele școlare dela noi și cele din Rusia Sovietică și Italia. Deși ideile pe cari s'au clădit școala în aceste două țări sunt diametral opuse, totuși structura școalei lor este perfect unitară, fiindcă fiecare, în reforma lor, a plecat dela o concepție socială bine precizată, precum și dela o concepție asupra lumii și vieții bine formulată. Prin prismele acestor concepții, marxistă în Rusia și feascistă în Italia, s'au ales mijloacele de educație.

Iată deci fondul și forma de care trebuie să ținem seamă, la înlăturarea crizei din învățământul nostru alăturarea de simplificarea programelor, alcătuirea manualelor, selecționarea metodelor, pregătirea și perfecționarea corpului didactic.

Idealul acesta manifestat de d. G. G. Antonescu este completat și discutat în continuare în ultima lucrare a Dsale „Pedagogia contemporană” care cetită de doritori, ar completa orientarea asupra stadiului actual al problemelor pedagogice dela noi și aiurea.

Indemn din toată inima și din tot sufletul meu pe educatori să citească această valoroasă carte.

Ion Blăgăilă.

„Didactica experimentală” vol. II Școlarul Gr. Tăbăcaru.

Sufletul copilului fiind într-o neconțință evoluție și într'un vădit progres, natural este ca și principiile și metodele educative și didactice să evolueze, să se primenească și ele. Potențialitățile native, dispozițiile psiho-fizice ale școlarului, variază delă ins lă ins și trebuiesc cercetate și cunoscute prin experimentări și observări fidele spre a se putea ști să li se adapteze accesoriile unei educații naturale și efective.

Așa că în locul didacticii fundate pe pretenții, pe speculații meta-fizice și pe prejudecăți anoste, s'a simțit, și s'a impus necesitatea unei creații pe cunoașterea sigură a realității concrete, a școlarului român, în speță.

După „Didactica”, ce n'a fost elaborată după prescripțiile programei oficiale, ci în sensul orientărilor dictate de problema educației și învățământului, vine didactica experimentală de acum un an „care se ocupă numai de spre școlari”. Se insistă în special asupra psihologie școlarilor, spre deosebire de psihologia copiilor în genere și se lămurește ce este procesul învățării. De asemenea se analizează testele didactice și fișa didactică, pe lângă fișa psihologică sau pedagogică; atacă chestiunea obiectelor de învățământ într'un cadru cu desăvârșire nou. Se propune alte metode de învățare — pe lângă metoda idozizată a memorizării (pag. 6).

S'a plecat direct dela cunoașterea realității, experimentându-se neconținut toate problemele didactice, în cadrul școlii de aplicație. Materialul a fost strâns în 15 volume.

În prima parte sunt relevate toate prejudecățile în care se sbate școala noastră și cul se datoresc ele — amestecului celor nechemași și neinițiași în tainele și ansamblul problemelor psiho-pedagogice — și cum, rând pe rând, au fost înlăturate, în raport direct cu nouile precizări s'ice în domeniul, sociologic, psihologic și pedagogic. Conchide: „Dre ori se caută o soluție a unei probleme didactice, să se cerceteze direct școlarii sau să se studieze în realitatea școlară (pag. 20)

Azată apoi care este problema didacticii: „să găsească și să dea școlarului o serie de posibilități de adaptare. În fiecare clipă omul are nevoie să realizeze adaptări noi”.

Învățământul să fie adecvat puterilor și să răspundă intereselor mintale ale insului, spre a se realiza: a) o dezvoltare a funcției, b) prin câștigarea de cunoștințe și c) prin perfecționarea de mecanisme (deprinderi)

Dezvoltarea funcțiilor esențiale se face prin favorizarea unor evoluții naturale și prin exerciții, care le fortifică. Câștigarea cunoștințelor trebuie să fie referință personală pentru fiecare elev, după trebuințele interioare și capacitatea respectivă, respectându-se vârsta, gradul de dezvoltare al diferitelor funcțiuni.

Preocuparea de seamă a didacticii nu trebuie să mai fie arta de a învăța pe alții cunoștințele fixată de programă, ci arta de a gândi, căci pe când prima preocupare se adresează numai memoriei, cea de a doua judecării, înțelegerii, sentimentului și activității proprii a școlarului.

În centrul tuturor preocupărilor este pus școlarul, totul și toate să se adapteze individualității sale.

Renovările în domeniul educației și învățământului, nu se pot concepe nici realiza metode salutare. Dl. Tăbăcaru arată rând pe rând aceste metode arătând motivația lor psiho-pedagogică-didactică, felul cum trebuie să fie utilizate. Aceste metode ar fi: a întrebării, a funcțiunii, a structurii și a recunoașterii.

Metoda funcțională este aceea care dă cunoștinței rolul sau funcția ce-o îndeplinește, iar cea structurală, analizează „le disecă”. Metoda recunoașterii se aplică la anumite obiecte de învățământ, în deosebi la geografie.

Un capitol aparte îl formează metoda testelor didactice, cu care se caută să se cunoască dezvoltarea mintală a școlarului. S'au aplicat la toate obiectele de învățământ, căci prin teste se poate face: „aprecierea progreselor din fiecare clasă, la fiecare materie de învățământ, deosebirea de rezultate dela o școală la alta; care sunt cauzele acestor neegalități, pentru înlăturare și remediere; aprecierea metodelor de învățământ, cu scopul de a le alege și pe cele mai bune” (pag. 79).

Trece apoi la fixarea atitudinilor pe care le ia școlarul în fața fiecărui obiect de învățământ, în urma numeroaselor experiențe, anchete întreprinse pe teren. Arată ce experiențe s'au întreprins, la ce concluzii a ajuns, conchizând la „refacerea fundamentală a didacticii”.

Problemele didactice de orice ordin, principii procedee, metode, trebuie elaborate așa cum orientează psiho-fizicul ființei în devenire, copilul.

Nu sunt lipsite cătuși de puțin de interes, experiențele și anchetele întreprinse și nici concluziile fixate, precum nici directivele noi, ce trebuie luate în considerație, la predarea fiecărui obiect de învățământ, în urma acestor constatări.

Orizontul acestor probleme se lărgeste, fiind la îndemâna tuturor să verifice afirmațiile și concluziile fixate de dl. C. Tăbăcaru.

Fapt bucurător ce trebuie să satisfacă orice exigențe, întrucât se pleacă și merge pe canavaua realităților concrete. Să sperăm că aceste realizări și sugerări și îndrumări vor fi conștințite prin aplicări și rețutări fidele și apoi generalizarea celor dovedite naturale, să nu mai întârzie. Zărilor aceste ere pentru școala noastră se întvede.

Este singura lucrare în spiritul acesta.

O recomandă tuturor Colegilor, cum și conducătorilor școlilor de aplicație.

(Se poate comanda direct la autor: Gr. Tăbăcaru prof. Băcău. Costă 60 lei).

F. Stănică

Informațiuni

■ **Colegii** cari doresc a lucra în laboratorul de psihologie (psihotehnic) ce a luat ființă în Arad sunt rugați a ne anunța, spre a li se împărți lucrul.

De asemenea, comunicăm că în laborator sunt toate aparatele strict necesare completării fișei și colegii pot să se deplaseze oricând la Casa învățătorilor cu elevii spre a le face măsurătorile pentru completarea fișei. Sperăm că într'un viitor apropiat vom dispune de celelalte aparate pentru senzații etc. astfel că se vor putea edifica toți colegii asupra realității acestui laborator.

Cât privește concursul oamenilor de știință, avem asigurarea d-lui C. Rădulescu-Motru, I. M. Nestor etc. că ne vor satisface cererile ce le vom îndrepta către Dlor.

Așa că în viitor, tot ce privește dorința colegilor de-a experimenta sau utiliza teste, să se adreseze direct la laboratorul nostru și noi vom cere în număr mai mare laboratoarelor din țară, materialele de care au trebuință.

Dorim ca în județul nostru să se pornească o acțiune de învioreare și practicare a studiului individualității copilului, pentru a rupe odată cu tradiția și a ne smulge din apatia teoriilor, trecând la fapte, spre cinstea și consolidarea situației noastre în societate, precum și pentru prosperarea școlii noastre românești de aci, pe care o dorim și din această privință, a se situa în fruntea celorlalte școle.

■ **Cursurile** de vară ale societății noastre se vor ținea în luna Iulie, dela 1—15 ale luni.

Aceste cursuri se vor ținea după modalitățile arătate de colegul R. Ponta și de d. Marin Biciulescu, în articolele publicate în revista noastră.

Cursiștii vor plăti o taxă minimă de 6—700 lei, în schimbul dormitului și întreținerii la curs.

Aceste cursuri vor fi un adevărat seminar în care cursiștii să-și împărtășească toate păsurile și să se inițieze în toate domeniile care privesc cariera noastră dascălească.

La limba română avem un distins profesor din Arad, care va trata genurile literare (poetice), autorii consacrați etc. La pedagogie și psihologie aplicată vom avea oamemni pricepuți, care vor îndica cele mai noi metode în aceste domenii, la științele naturale cu aplicații practice deasemenea avem un profesor f. priceput.

Acești domni profesori vor lucra zi de zi cu noi împreună și vor conduce lucrările noastre de seminar, ne vor corecta lucrările scrise etc.

Vom avea demonstrațiuni cinematografice, precum și lecțiuni de igienă ținute de medicii din localitate, cu material documentar și proiectiuni.

Vom face practica pedagogică, după noile metode la școala din plin aer și experimente în laboratorul psihotehnic, pentru exercitarea și perfecționarea noastră în mânăuirea aparatelor psihotehnice și pentru desăvârșirea artei noastre pedagogice.

Vom vizita toate așezămintele culturale și industriale din orașul Arad și din împrejurimi.

Cine se va prezenta la aceste cursuri nu va regreta niciodată și va pleca cu o mulțumire sufletească mare și cu o siguranță de întemeiere sufletească asupra disciplinilor, bogat în cunoștințe, fenomene ce-i vor ajuta să treacă piedicile ce i se pun la examene, inspecții, fișe, etc.

Cât privește distracțiile sau mai binezis recreera, în Arad sunt cinematografe, emulații și unul dintre cele mai moderne stranduri din țara noastră, cu o plajă renumită, așa că se vor simți mai bine decât în oricare altă stațiune climaterică sau balneară din țara noastră. Noi ne-am îngrijit ca toți cursiștii să aibă reduceri la strand.

În numărul viitor al revistei, vom da pe larg și alte informațiuni.

Scăpasem din vedere să precizăm că vom avea cei mai selectți conferențieri la cursuri, personalități proeminente în viața culturală a țării noastre.

Interesul fiecărui coleg e să completeze cât mai repede declarația din altă parte a revistei, să ne-o remită spre a lua măsurile necesare să se rețină în rate din salarii, taxa pentru cursuri.

S'a fixat ca taxa să fie achitată în maximum 3 (trei) rate. Deoarece banca învățătorilor nu poate să ne finanțeze cu un împrumut pe termen prea lung fiindcă necesită de a acorda lunar sume importante ca împrumut membrilor ei.

■ **Concomitent** cu aceste cursuri se vor ține la Arad și cursuri de perfecționare pentru inv. dela grădinile de copii.

Dșara inspectoare Demetrescu, București, la rugămintea asociației noastre făcută prin d. I. Blăgăilă secretarul asociației și D-șoara Tomoșoiu, a hotărât ținera cursurilor la Arad.

Fapt pentru care mulțumim și pe această cale Dșoarei Inspectoare Demetrescu.

Cursistele vor fi găzduite la internatul Diecezan. Data acestor cursuri se va anunța.

Declarație

Sucsemnatul .....

rog să fiu înscris la Cursurile de vară ale asociației și declar că mă învoiesc a mi se reține prin statul de plată taxele la cursuri în ..... rate.

Drept ce subscriu prezenta

Data .....

.....
semnătura

OFICIALE

Achitare de abonament pe anul 1937

Au achitat abonamentul la revista „Școala Vremii” pe anul 1937 câte 60 lei (șesezeci lei) următorii Invățători: Lucuța Iulian, Preotesoiu Anghela, Chiriciu Valeria, Mircea Nonu, Caba Ioan, Fleșeriu Ioan, Dulhaz Petru, Bratu Petronela, Hancu Lucreția, Tăpăloagă Stana, Lascu Ioan, Iosif Olimpia, Șuluțiu Ioana, Muntean Iulian, Biro Maria, Ioanovici Irma, Cser Emeric, Dimitrescu Emilia, Pfaffenhuber Rozalia, Teger Elisabeta, Vineșiu Cornelia, Herețiu Viorica, Ciobota Dimitrie, Tărăpoancă Nicolae, Balaban Demetra, Marian Hortensia, Muntean Adriana, Măldov Nădejde, Mihalache Ana, Popescu Anastasia, Drecin Olimpia, Bucșa Aurelia, Olinescu Elena, Lusansky Iolanda, Sirca Cornel, Trifu Constantin, Drincu Vasilie, Niedermaier Ida, Cristescu Florica, Pigli Trăila, Ciorogar Gabriela, Nedelcu Maria, Tămaș Aurelia, Alexa Elena, Heim Iosif, Riedl Barbara, Bartl Mihai, Zima Margareta, Dămian Valer, Dîncă Ioan, Tătar Correlia, Câmpean Traian, Nicolin Viorica, Istrate Constantin, Brad Ecaterina, Maier Florica, Vidican Livia, Bădescu Silvia, Șerban Aglaia, Ana Văgălău, Dehelean Maria, Popescu Letiția, Nica Nădejdea, Barbara Gomboș, Ciausoglu Lucia, Cosma Maria, Halalai Cornelia, Bixa Veturia, Cristea Nicolae, Dublea Liviu, Stamatôiu Ctin, Cornea Ana, Bora Cecilia, Ionescu Cecilia, Florea Ioan, Lugojan Virgil, Soica Veturia, Berghian Victoria, Zoțiu Petru, Fărcaș Grigorie, Stoiciu Elena, Spinanțiu Eugen, Mladin Ioan, Donat Gavril, Duma Elena, Cociu Petru, Dronca Ileana, Moisescu Rozalia, Suci Gheorghe, Grecu Paraschiva, Tomescu Petre, Lipovan Maria, Grapini Irina, Borcoman Bucura, Avram Felicia, Domocoș Matei, Dârlea Ioan, Milo-Dimitrie, Vecov Ioan, Fekete Speranța, Lupaș Petru, Faur Pavel, Faur Ștefania, Nagy Ștefan, Albu Simieon, Giorgievici Iuliu, Muntean Georgina, Pop Georgina, Țișirigă Aurelia, Colibaba Elisaveta, Gioncu Maria și Marian Elena din *circ. 1 și 2 Arad.*

Arad la 30 Martie 1937.

Urmează :

Sabin Mihașiu
Administrator

Poșta redacției.

D. Itama Ioan, — Bun! In numărul viitor.

D. A. Coll. — Tătărești-Hunedoara. Apelul în numărul viitor.

ADRESA: *Ar.*

*Biblioteca Populului
Cultural*

Arad

Palatul Cult

ROMA" Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.